

Ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ

ΕΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ—ΑΡΙΘ. 213

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ, Πέμπτη 28 Ιανουαρίου 1916

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΣΕΝΑ ΑΡΘΡΑ

ΠΡΟΣΕΞΑΤΕ!

Τέσσαρες χιλιάδες ανδρών υπάρχον, στερούμενοι των πάντων εν τη νεκρῇ πόλει της Ζακύνθου, πέπονται υπό τας χειρότερας των συνθηκών. Τοῦτο μαρτυρεῖ ἡ εἰς τὸ 'Ενεχυροδανειστήριον ἀθρόα καθημερινή μεταφορά πρὸς ἐνεχυράσιν καὶ τῶν τελευταίων ἀσπρορρούχων καὶ ἐξοικονομήσιν ὀλίγου ἄρτου. Ἀλλὰ καὶ τὰ ἀσπρορρούχα θὰ τελειώσουν, Κύριοι!

Προχθὲς γυνή τις, μὴ δυναμένη νὰ ἐξοικονομήσῃ τὸν ἄρτον της, ἐπλυνε καὶ ἐσιδέσθωσεν τὰ σινδόνιά της καὶ τὰ μετέφερεν ὡς ἐνέχυρον εἰς τὸ 'Ενεχυροδανειστήριον, ὅπως ἀγοράσῃ ὀλίγον ἄρτον, μὴ ἔχουσα ἄλλο τι νὰ πωλήσῃ ἢ ἐνεχυρίσῃ.

Τὸ κακὸν προχωρεῖ ταχέως, χρυσὰ ἢ ἀργυρὰ σκευὴ δὲν εὐρίσκονται πλέον εἰς τὰς οἰκίας της κατωτέρας κοινωνικῆς τάξεως, πάντα ἐνεχυριάσθησαν εἰς τὸ 'Ενεχυροδανειστήριον, καὶ ἄλλα ἐπωλήθησαν ἀντὶ εὐτελεστάτης τιμῆς, ἀγορασθέντα παρὰ τῆς κερδοσκοπίας. Ἦλθεν ἡ σειρά τῶν ἀσπρορρούχων, ἀλλὰ καὶ ταῦτα πλησιάζουν νὰ τελειώσουν. Καὶ ἐρωτῶμεν: Καὶ τότε τί μέλλει γενέσθαι; Αἱ δαπάναι της καθημερινῆς ζωῆς ἐδιπλασιάσθησαν, ἡ ἐργατικὴ τάξις, πρὸς πέντε ἢ ἑπτὰ μηνῶν, ἐστερήθη τοῦ προστάτου της διὰ τῆς ἐπιστρατεύσεως, αἱ οἰκονομίαι της ἐξηντλήθησαν, ὅ,τι εἶχε νὰ ἐνεχυρίσῃ τὸ ἐνεχυράσεν. Ἡ πολιτεία διὰ τοῦ γλίσχρου αὐτῆς ἐπιδόματος της περιθάλψεως, εἰσέτι δὲν ἦλθεν ἀρωγὸς, ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία χωλαίνει, ὁ κληρὸς δὲν δοῦν κατὰ τὴν περίστασιν αὐτὴν, καὶ ἡ πένια μαστίζει τὰ τέκνα καὶ τὰς οἰκογενείας ἐκείνων, οἵτινες πρῶτοι προσήλθον ὑπὸ τὰς σημαίας της Πατρίδος, ὅπως ἐκκληρώσωσι τὸ ἱερώτερον τῶν καθηκόντων. Ἀψευδεῖς τῆς θλιβερᾶς ταύτης καταστάσεως μάρτυρες εἶνε οἱ ἱατροὶ τῆς ἡμετέρας πόλεως, οἱ ὅποιοι διαρκῶς εὐρίσκονται πρὸ σκιγῶν ἀξιοθρηνήτων. Καιρὸς δὲν εἶνε νὰ χαλῶμεθα πλέον εἰς τύπους, πρόκειται περὶ τῆς μεγαλειτέρας τῶν ἀναγκῶν. Ἀς καταφθάσωσι τάχιστα, ὅπως διανεμηθῶσι τὰ χρήματα τῆς περιθάλψεως. Ἀς φανῇ πρακτικώτερα ἢ ἐπὶ τῆς περιθάλψεως συσταθεῖται ἐγγώγιος ἐπιτροπὴ, διότι, ὡς διαβιβασθῇ, ὅτι πολλοὶ ὀλίγοι θὰ μεταβῶσιν ἐκουσίως νὰ καταθέσωσι χρηματικὰ ποσὰ εἰς τὰς Τραπεζάς. Αἰὰ τοῦτο, ἀνάγκη προσωπικῆς ἐνεργείας, ὑποβοηθουμένου τοῦ ἔργου αὐτῆς καὶ ὑπὸ τῶν Κυρίων τοῦ τόπου μας, τῶν Ἀρχόντων, τῶν προεδρείων τῶν Συλλόγων, τῆς Κοινωνίας, ἐπὶ τέλος, τῆς δυναμένης ἐκ

τῶν ὑστερημάτων της νὰ σώσῃ συμπολίτας ἡμῶν πεινῶντας.

Διότι πρόκειται νὰ σωθοῦν ἐκ πείνης πτωχοὶ οἰκογενεῖαι, αἱ ὁποῖαι δὲν ἔχουν πού τὴν κεφαλὴν κλίνει. Πρόκειται νὰ παύσῃ ἡ φανερά 'Επαιτεία, ἥτις ἀναγκάζει τὰς νεαρὰς γυναῖκας καὶ τὰς θυγατέρας τῶν 'Επιστράτων νὰ τείνωσιν ἐπαίτιδα χεῖρα πρὸς ἀποφυγὴν ἐκ τῆς Πείνης. Ἀς μὴ ὀκνήσωσι πάντες οὗτοι νὰ ἀναβάλλωσι τὸ χριστιανικὸν ἔργον, τὸ ὁποῖον ἡ ἀνάγκη ἐπιβάλλει. Ἐπειδὴ δὲ τὸ στενὸν περιβάλλον ἐν Ζακύνθῳ δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ ἐπουλώσῃ ἐπὶ πολὺ τὴν διαρκὴ ταύτην ἀνάγκην, ὡς γίνῃ ἀπὸ τοῦδε ἡ δέουσα ἐνέργεια διὰ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ τόπου πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως τὸ ποσὸν, τὸ συλλεγὲν ἐξ ἐράνου διὰ τοὺς σεισμοπαθεῖς, διανεμηθῇ καταλλήλως διὰ τὰς παρούσας ἀναποφύετους ἀνάγκας.

Οὗτω μόνον ἐνεργοῦντες, ἐλπίζεται, ὅπως μετριασθῇ ἡ ὁδὴ τῶν στερηθέντων πρὸς πέντε μηνῶν τῶν μόνων αὐτῶν προστατῶν, οἵτινες διὰ τοῦ ἐντίμου ἡμερομισθίου των συνεχίσουν ὁποσοῦν τὰς οἰκογενείας των.

Προσεξάτε, διότι τὸ φᾶσμα τῆς Πείνης μᾶς ἀπειλεῖ, καὶ ὡς μὴ χρυπώμεθα ὀπισθεν τοῦ δακτύλου μας.

..

ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΜΟΥ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΣ

[Διάλεξις γενομένη ἐν τῇ Δαϊκῇ Σχολῇ τὴν παρ. Κυριακὴν ὑπὸ τοῦ κ. Διονυσίου Δάση, δικηγόρου].

Ἄπας σχεδὸν ὁ παλαιὸς κόσμος αἵματοκυλῆται πρὸ 18 καὶ πλέον μηνῶν. Ἐξερράγη τὸ πρῶτον ἡ θύελλα εἰς αὐτὸ τὸ κέντρον τῆς γῆραιας Εὐρώπης, φθάσασα δὲ μέχρι τῶν ἐσχατιῶν της διαπερὰ τὰς θαλάσσας, φέρουσα τὴν καταστροφὴν καὶ τὸν θάνατον εἰς τὰς Ἠπείρους τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς. Οἱ Λαοὶ θερρίζονται διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου, τὰ κεφάλαια ἐξατμίζονται, μνημεῖα τέχνης περικαλλῇ κατεριπνύονται, τὰ ἔργα τῆς εἰρήνης ἀνακόπτονται καὶ ὁ Χριστιανικὸς πολιτισμὸς φωρᾶται πλέον ἢ ἀνεπαρκῆς ὅπως καταστείλῃ τὴν μανίαν μεθ' ἧς ἡ παραπαίουσα ἀνθρωπότης ἀλληλοσφάζεται.

Ποῖα ἀρά γε ἡ αἰτία τῆς τοιαύτης καταστροφῆς καὶ ἐρημώσεως; Μήπως καὶ πάλιν κατῆλθεν ἐκδικητικὸς τις τοῦ Ὁλύμπου θεὸς φέρων εἰς τοὺς Λαοὺς τὸν ὀλεθρὸν; Μήπως τὸ δράμα τοῦ Γολγοθᾶ, ὁ θάνατος τοῦ ὁποίου ἡμεῖς ἀπελάομεν εἰς τὴν πᾶσιν τῶν ἀλλήλοσπαργμῶν καὶ τὴν ὀριστικὴν ἐγκατάστασιν τῆς γαλήνης καὶ τῆς ἀγάπης μετὰ τῶν ἀνθρώπων, οἰκτρῶς παρεμνευθὲν ἐξωθεῖ πρὸς τὰ ἐναντία τοῦ λάτρου καὶ τοῦ θεομαστός του; Ἡ μήπως

ὑπέρτατον ἐν Οὐρανοῖς Δικαστήριον ἐκήρυξε τοῦ ἀτυχοῦς τούτου αἰῶνος τὴν ὀριστικὴν συντέλειαν;

I

Ὁ Νόμος τῆς καθολικῆς κινήσεως ὁ ἐκδηλούμενος διὰ τῆς ἀρμονίας καὶ τῆς ἀντιθέσεως ὑπῆρξεν ἡ τὸ Σύμπαν ζεῖποτε διέπουσα δύναμις. Τὴν διεκήρυξαν οἱ σοφοὶ τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος Ἡράκλειτος καὶ Ἐμπεδοκλῆς καὶ τὴν ἐπεσφράγισεν ἐκ τῶν νεωτέρων ὁ πολὺς Σπένσερ. Μετὰ σπανίας τελειότητος ἀναλύει τὰ κατὰ τὴν θεωρίαν ταύτην ὁ Νομάρχης ἡμῶν, τέως Βουλευτὴς καὶ ὑφυπουργὴς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου κ. Ἀντώνιος Ροντήρης ἐν τῇ ἀρτι δημοσιευθείσῃ περισπουδαστῇ Εἰσαγωγῇ του εἰς τὸ Διεθνὲς Δίκαιον.

Πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀδιαλείπτου καὶ ἀδιαπτότου ἐπιδράσεως τοῦ κοσμοῦ τούτου Νόμου ἐν τῇ Σύμπαντι δὲν θὰ μεταρριωθῶμεν εἰς ὑπερκosμικοὺς σφαίρας καὶ δὲν θὰ ἐξετάσωμεν τὴν ὑπόστασιν καὶ τὰς κινήσεις τῶν οὐρανίων σωμάτων. Θὰ περιορισθῶμεν μόνον εἰς τὰ ἐπὶ τῆς Γῆς τελούμενα, εἰς τὸ θέατρον, δηλονότι, τῆς πάλης ἥτις ὁλονὲν συνταράσσει τὴν ἐν τῷ αἵματι της σφαδάζουσαν ἀνθρωπότητα.

II

Τῆς πάλης ταύτης κατήρξατο αὐτὸς ὁ πρωτογενὴς ἀνθρώπος διαμφισθητῶν κατὰ τὴν περίσθον ἐκείνην οὐ μόνον πρὸς τὰ μικρὰ τότε διαφέροντα αὐτοῦ ἄγρια θηρία ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν ὁμοῖόν του, τὸ θῆραμα, ἐνίοτε δὲ καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν του.

Ἡ δύναμις τῆς ἐνότητος ἢ ἀρμονίας ὡδήγησε μετ' οὐ πολὺ τὸν ἄνθρωπον εἰς σχηματισμὸν κοινωνίας ἀναλόγου πρὸς τὰ στενὰ δόξα τῆς πρωτογενοῦς προνοίας του. Ἐντεῦθεν αἱ πατρυεῖαι. Ἀλλὰ καὶ ἡ δύναμις τῆς ἀντιθέσεως ἐκ παραλλήλου βαίνουσα ἔφερε τὴν ρῆξιν τῶν πατρυῶν πρὸς ἀλλήλους. Αἱ πατρυεῖαι προήχθησαν, σὺν τῷ χρόνῳ, εἰς φυλάς καὶ αὐταὶ εἰς ἔθνη διὰ τῆς ἐνοποιου τῆς ἀρμονίας δυνάμεως. Ἀλλ' ἡ ἀντίθεσις, πάντοτε ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν ἀρμονίαν βαίνουσα, ἔφερε τὴν διάστασιν μετὰ τῶν ἔθνων, οὐ μόνον ἀλλὰ καὶ μετὰ αὐτῶν τούτων τῶν αποτελούντων τὰ καθ' ἕκαστα ἔθνη ἀτόμων, οὕτως ὥστε, ἐγεννᾶτο ὁ φυσικὸς μετὰ ἀτόμων καὶ γενῶν πόλεμος, τὸν ὁποῖον μεταγενέστεροι φιλόσοφοι, οἱ οὗτοι ὁ Χόβς καὶ ὁ Λὼκ ἀπεκάλεσαν «πόλεμον πάντων κατὰ πάντων».

Καθ' ἅπασαν τὴν περαιτέρω ἐξέλιξιν τῆς ἱστορίας τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων βλέπει τις τὰς δύο ταύτας δυνάμεις ἐπιδράσας κατ' ἐναντίαν πάντοτε διέθυνσιν. Αἱ Κοινωνίαι μεταβάλλονται εἰς Πολιτείας καὶ δημιουργοῦσι Νόμους θετικὸς καθορίζοντας τὸν κύκλον τῆς ἐλευθέρως ἐκάστου δράσεως, ἀλλ' ἡ δύναμις τῆς ἀντιθέσεως δὲν καταβάλλεται. Ἡ Πολιτεία, διὰ τῶν εἰρημικῶν θετικῶν Νόμων, τὴν δεσμεύει, ἀλλὰ καὶ ἐκείνη τὴν σύρει ἐναντίον ἀλλων Πολιτειῶν, καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐν ᾧ ἡ δύναμις τῆς ἀρμονίας δημιουργεῖ μείζονας ὁλονὲν πρὸς τὴν κοινὴν τὴν δύναμις τῆς ἀντιθέσεως καταστραφὴν διὰ τῆς πρὸς ἀλλήλους ἐπιδράσεως τῶν μετὰ τὴν αὐτῶν κύκλων.

Ἐντεῦθεν οἱ μετὰ τὴν ἐκείνην πρὸς τοὺς ὁποίους κατὰ καιρὸς ἀπεδύθησαν οἱ Λαοὶ. Αἱ ἐναντιμῆται δ' αἰνέταις διὰ τῶν

πολέμων τούτων ἠγέρθησαν οὐδὲν ἄλλω, δυστυχῶς, σημειοῦσι ἢ τοὺς σταθμούς της ἐκάστοτε διὰ μέσου τῶν ἀγῶνων περαιτέρω τοῦ Κόσμου ἐξελίξεως.

Ἐντεῦθεν καὶ ὁ σημερινὸς Εὐρωπαϊκὸς πόλεμος ὁ καὶ διὰ τὸ πλήθος τῶν μαχομένων καὶ τὴν τελειότητα τῶν συγχρόνων πολεμικῶν ὁργάνων φονικώτερος πάντων, ἴσως, τῶν πρὸ αὐτοῦ.

Ἀλλ' εἶναι τάχα καὶ ὁ δικαιότερος;

III

Τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι, Κύριοι, ἐκ τῶν ἐλαχίστων παρηγῶρων σημείων ἄτινα, ἐν ἀπωτέρῳ μέλλοντι, θὰ ἐκφευχῶσιν τὴν προσοχὴν τοῦ βαθυνώμονος ἱστοριοδιδάκτου. Διότι ἡ τοιαύτη ἀποφίς ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Χριστιανικὸς πολιτισμὸς δὲν ἐξετάζει ἀπλῶς τὰς ἀνθρωπίνους πράξεις, ἀλλὰ προχωρεῖ μέχρι τῶν αἰτιῶν ὅπως διαγνώσῃ κατὰ πόσον αὐταὶ εἰσὶν ἀνάλογοι πρὸς τὰ ἐξ αὐτῶν παραχθέντα αποτελέσματα.

Εἰπομεν προηγουμένως ὅτι αἱ Κοινωνίαι μετεβλήθησαν εἰς Πολιτείας διὰ καθιερώσεως Νόμων θετικῶν, δι' ὧν καθορίζεται ὁ κύκλος τῆς ἐλευθέρως ἐκάστου δράσεως. Πᾶσα τοῦ ἀτόμου ἐνέργεια πέραν τοῦ διὰ τοῦ Νόμου καθορισθέντος κύκλου ἐπάγεται ἀδικίαν κατασσομένην παρ' αὐτοῦ τοῦ Νόμου. Ἡ Πολιτεία ἐνεργεί, ἐν προκειμένῳ, πρὸς ἄρσιν τῆς παρανόμου καταστάσεως καὶ ἀπονομὴν τοῦ Δικαίου εἰς τὸν ἀδικηθέντα πολίτην.

Ἀλλ' ὅπως δύναται νὰ προσβληθῇ τὸ δίκαιον πολίτου τινὸς παρ' ἐτέρου προσώπου εἰς τὴν αὐτὴν Πολιτείαν ἀνῆκοντος, οὕτω δύναται νὰ προσβληθῇ τὸ Δίκαιον καὶ ἐν τῷ νομικῷ προσώπῳ Πολιτείας τινὸς παρ' ἄλλης Πολιτείας. Ἀλλὰ τότε τίς θὰ ἐνεργήσῃ πρὸς ἄρσιν τῆς οὕτω δημιουργουμένης καταστάσεως; Νόμοι ἐπιδεκτοὶ καταναγκασμοῦ ρυθμίζοντες τὰς σχέσεις τῶν Πολιτειῶν πρὸς ἀλλήλους δὲν ὑπάρχουσι, διότι, «Quis custodes custodiet?». Τίς θὰ φυλάξῃ τοὺς φύλακας τῆς ἐννόμου τάξεως; Εἰς τὴν βίαν λοιπὸν θὰ χωρήσῃ βία καὶ τὸ ἐσχατὸν μέσον ὅπερ ὑπολείπεται εἰς τὴν προσβληθεῖσαν Πολιτείαν πρὸς ἀνόρθωσιν τῆς προσγενομένης εἰς αὐτὴν ἀδικίας εἶναι ὁ πόλεμος.

Ἀλλ' ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ πόλεμος εἶναι ὁ ἰκαιοῦς, διότι ἀποσκοπεῖ μόνον εἰς τὴν ἄρσιν καταστάσεως δημιουργηθείσης διὰ τῆς ἀδικίας. Ὁ δίκαιος δὲ πόλεμος ὅστις καὶ αἰσῶς, κατὰ τὸ πλείστον, τεματίζεται, ἐκαισιάζει πάντοτε περίσθον πλοῦτος, ἰσχύος καὶ πνευματικῆς ἀκμῆς. Πρόχειρα τούτου παραδείγματα ἔστωσαν αἱ Ἀθῆναι μετὰ τὰ Μηδικὰ, ἡ Ἰταλία μετὰ τὴν συντέλειαν τῆς Ἑθνικῆς τῆς Ἐνότητος, ἡ Ἀμερικὴ μετὰ τὴν πολιτικὴν της ἀποκατάστασιν. Ἐξ ἐναντίας ὁ ἀδικιοῦς θεωρεῖται πᾶς πόλεμος κατὰ τὴν τικὸς, διεξαγόμενος δὴλα δὴ, με σκοπὸν ν' ἀφαιρέσῃ ἐδάφη φύσει καὶ Νόμῳ ἀνήκοντα εἰς ἐτέραν Πολιτείαν, νὰ προσβάλῃ πολυτίμη αὐτῆς συμφέροντα, ἢ ὅπωςδήποτε ἄλλως νὰ ἐπιβουλεύῃ τὰ κυριαρχικά της δικαιώματα.

Ἦδη, λοιπὸν, οἱ ἐγνωρίσαμεν τί ἐστὶν πόλεμος καὶ πῶς ἐκείνους ἔδωκε νὰ ἐπιδικῇ τὸν πόλεμον τὸν δικαίως ἐπαυκαμνόμενον τὴν ἐνότησιν καὶ ἐρωτώμεν πῶς ἡ ἀντιθέσις τῆς ἀρμονίας ἐπὶ πόλεμος. Ἀνακαλοῦνται ἐκ τῶν αἰτιῶν τῆς ἀντιθέσεως εἰς τὸ ὅσον ἐρεθίσθη σύμπασα σχεδὸν ἡ ἀνθρωπότης;

Ὅχι, ἀπαντιῶμεν διὰ τοῦ κατηγορη-

Μὲ τὴν συνείδησιν ἀναπαυμένην, δι-
 εξετέλεσεν ἐπὶ τέσσαρα συναπτά ἔτη τὸ
 ἔργον τῆς ἡν' Ἀθήναις ἐκδιδομένη συ-
 νάδελφος· «Κρητικὴ Ἐνότης», εἰσῆλθε
 πρὸ ὀλίγου εἰς τὸ πέμπτον ἀπὸ τῆς ἐκ-
 δόσεώς τῆς ἑτοῦ. Ὁ διευθυντὴς καὶ ἰδιο-
 κτῆτης αὐτῆς κ. Νικόλαος Γρηγορόπου-
 λος, καθόρθωσε μετὰ ζήλου νὰ πραγ-
 ματεθῇ ζωτικώτατα ἐθνικὰ ἐγρήματα
 καὶ ὑπερῆμυν' ἡ σθεναρῶς τῶν Κρητικῶν
 συμφερόντων. Ἡ «Κρητικὴ Ἐνότης»,
 θεομὴν ἔχουσα τὸν ἀρχηγὸν τῶν Φιλε-
 λεουσίων, εὐθυμῶς ἠγωνίσθη ὑπὲρ τῶν
 Ἀσίων τοῦ Μεγάλου Πάτριος· Ἀλλ' οὐ
 εἰς τὴν κακὴν ἐκείνην ἐσχόμησα κα-
 κῶς τὴν σταδιοδρομίαν τῆς καὶ ἀποτε-
 λεστικῇ τὴν δράσιν τῆς πρὸς ἐπίτευ-
 σιν τῶν πόθων τῆς καὶ τῶν πόθων τοῦ
 Ἑλληνισμοῦ.

Ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Εσωτερικού Εξωτερικού
Εξάμηνος Δρ. 4 Εξάμηνος Δ. 5.
Ετησία 8 Ετησία 10

Ζηκύνθου τρέμηνος Δρ. 2

Πάτα επιστολή ή χειρόγραφον κατέγγενει
δτι, άφορξ τον «Φιλελεύθερον» άποστέλλε-
ται προς τον διευθυντήν κ. Χ. Χιώτην.

Γραφείον «Φιλελεύθερου»

Οδός «Μητροπόλεως» αριθ. 4.

Πάτα άπόδειξις πληρωμής φέρει την
σφραγίδα του «Φιλελεύθερου»

Προπληρώνεται

πάτα καταχώρησις, άγγελία και διατριβή
προς 30 λεπτά δ στίχος. Διά τα δικαστικά
δ στίχος λεπτά 20. Διαρκείς γνωστοποιή-
σεις κτλ. ιδιαίτεροι συμφωνία.

Ούδεμία γνωστοποίησης
δημοσιεύεται Δωρεάν.

Ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

έχει εδρυτάτην κυκλοφορίαν εις την
ωρίαν, τὰ 48 χωρία της Ζακύνθου,
εις τὰς «Βαρφίαις», τὸ «Εξωτερικὸν
καὶ τὴν Ἀμερικὴν.

ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

28	1ανουα. Πέμπτην	Μάνεση
29	» Παρασκευήν	Κοκκίνη
30	» Σάββατον	Ρούσσου
31	» Κυριακήν	Μελεξίου
1	Φεβρου. Δευτέραν	Αθακχίου
2	» Τρίτην	Μουζάκη
3	» Τετάρτην	Αχγουσία

ΤΟΥΡΚΙΑ

«Ητοι ή μακροχρόνιος αυτής
πάλη προς επικράτησιν
εν τη μεσημβριανατολι-
κή Εύρώπη.

(Συνέχεια)

Ε

Εις τὰς άπορχάς του έτους 1853 ή
πρώτασις αυτή επανέληθη. Ο Τσίρος
έληλθον δι ή Τουρκία ήτο «εις άσθε-
νης άνθρωπος, βαρύνσ άσθενή» δι ή
συντριβή αυτής επέκειτο και δι ή Μεγά-
λη Βρετανία και ή Ρωσία, άφειλον
να προβώσιν εις συνμοιόγησιν συμφώ-
νως προς διακανονισμὸν των κτήσεων
αυτής. Αλλά και πάλιν αι Βρετανικαί
Αρχαί άπέστησαν και ταύτην την πρό-
τασιν.

Πόσον αι άμειβαταί άντιζηλαί των
Δυνάμεων έπεβάρυνον εις τον χειρισμὸν
του Ἀνατολικου ζητήματος, τρανὸς ά-
πεδείχθη και εξ άμφοτέρων των δύο
πολέμων, του τε πολέμου της Κριμαίας
των έτων 1855—1856 και του Ρωσο-
τουρκικου πολέμου των έτων 1877—
1878. Ο πρώτος τούτων προέκυψεν εκ
της έθνικης στάσεως της Ρωσίας, ά-
πατήσας το δικαίωμα της προστασίας
επ' όλων των Ελλήνων χριστιανών των
αυτοκραντων έφ' όλων των κτήσεων
της Τουρκίας. Η άπατήσις αυτή άπερ-
ρίφη υπό του Σουλτάνου, τη υποδείξει
της Μεγάλης Βρετανίας και της Γαλλίας.
Τοι πολέμου δέ συνεπώς κηρυχθέντος,
αι δύο αύται Δυνάμεις, μετά του Βασι-
λειου της Σαυδηνίας—το οποίον υπό την
ηγείαν του Καθούρ επόθειν ήτο κτήση
μταν υπό τον ήμον θέσει—έμ μάζυ
συνησπίσθησαν μετά των Τούρκων κατά
της Ρωσίας.

Μετά φοβεράν πάλην ή Ρωσία ή-

τήθη. Εις τὸ Συνέδριον των Παρισίων,
τὸ οποίον συνήλθε την 25 Φεβρουαρίου
του 1856, ύπεγράφη συνθήκη, ήμς
μεταξύ πολλών άλλων όρων αϊτινες άφε-
ώρουν την Τουρκίαν, ύπήρχε και όρος
του κλεισίματος της Μαύρης θαλάσσης
εις άπαντα τὰ πολεμικά σκάφη όλων
των έθνών. Αλλά ή σημαντικώτερος της
συνθήκης ταύτης όρος ήτο ή άναγνώρι-
σις και κατάταξις της Τουρκίας, μετάξύ
των Εύρωπαϊκών Δυνάμεων—όρος όστις
έσημαίνεν ότι τὸ Κράτος τούτο εις τὸ
έξής είχε δικαίωμα να λαμβάνη μέρος
εις Διεθνή συνέδρια, και εις διεθνή ζη-
τήματα εν γένει, εν ίση μοίρα μετά των
άλλων έθνών. Αι Δυνάμεις αι ύπογρά-
ψασαι την συνθήκην ταύτην, ήσαν ή
Μεγάλη Βρετανία, ή Γαλλία, ή Ρω-
σία και ή Πρωσία, αϊτινες άνεγνώρι-
ζον και ήγγυώντο την άνεξαρτησίαν και
την έδαφικήν άκεραιότητα της αυτοκρα-
τορίας, παρηγουντό δέ πάσης διαθέσεως
ή δικαιώματος, εκάστη κατ' ίδίαν και ο
λοι μάζυ, προς άνάμειν αυτών εις τὰς
έσωτερικάς ύποθέσεις της Τουρκίας.

Εάν δ Κριμαϊκός πόλεμος θεωρηθῇ
ως μία λύσις του Ἀνατολικου ζητήμα-
τος, είναι λύσις οικτρώς άποτυχούσα,
καθότι εν διαστήματι μιάς εικοσαετίας,
αι δοθείσαι έγγυήσεις διά της ύπογρα-
φείσης ταύτης συνθήκης, δέν είχαν ούδε-
μίαν αξίαν ή όσον αξίαν είχαν δ χάρτης
έρ' ου αύται άνεγράφησαν. Ούτω κατά
τὸ έτος 1862 ο Σουλτάνος ήναγκάσθη
ν' άναγνωρίσῃ την άυτονομίαν της Ρου-
μανικής Ἡγεμονίας. Καθ' όλην δέ ταύ-
την την περίοδον συνέβησαν συχναί έ-
παναστάσεις και αύξουσai παραχαί εις
όλην την Αυτοκρατορίαν, καταλήξασαι
εις τὰς κατά των Βουλγάρων σφαγὰς κα-
τά τὸ έτος 1876. Τὸ γεγονός δέ τούτο
ήνάγκασε τέλος τον Γλάδστων να έ-
πανέλθῃ εκ της άποχωρήσεώς του εις την
εκ νέου δράσιν αυτού, να καυτηριάσῃ τὰς
Τουρκικάς φοικαλεδίητας διά πύρινον
δημοσιεύματος τιτοφορουμένου «δ άκα-
τανόμαστος Τούρκος» δι' ου έζητείτο ο
πως ή Τουρκική Δύναμις έξωσθῇ έντε-
λώς εξ Εύρώπης: «bag and baggage» ήτοι
μεθ' όλων των άνδρών και άποσκευών
αυτής.

Κατά τὸ έτος 1877 ή Ρωσία εκ
νέου εκήρυξε τον πόλεμον κατά της Τουρ-
κίας. Αι Δυτικά Δυνάμεις έμειναν άμέ-
τοχοι και άδιάφοροι προσωρινώς και κατ'
επίφασιν. Οτι όμως ή Ρωσία ήθέλησε
να δώσῃ ένα τέρας εις τούτον και συ-
ναμιόλγησε συνθήκην μονομερή καίτης ί-
δίας αυτής κατασκευής—την συνθήκην
του Αγίου Στεφάνου, καθ' ήν ή γνώμη
του Γλάδστωνος «bag and baggage» σχε-
δόν έπραγματοποιήτο—ή Μεγάλη Βρε-
τανία, ή Αυστρία και άλλα Δυτικά Κρά-
τη, άπήνησαν όπως ή Συνθήκη αυτή ά-
ναθεωρηθῇ, και δι ταύτην άναθεώρη-
σιν ταύτην δέν να συγκληθῇ Εύρωπαϊ-
κόν Συνέδριον όμοιον εκείνου όπερ συ-
νεκροτήθη κατά τὸ έτος 1856 εν Παρι-
σίοις. Συνεπεί τὸν διαβήματος τού-
του συνήλθε τὸ Συνέδριον του Βερολί-
νου υπό την προεδρείαν του Βισμαρκ,
όπερ εξέδωκε την άναθεωρηθεϊσαν νέαν
Συνθήκην.

Η συνθήκη του Βερολίνου διά την
Τουρκίαν ήτο καλλιτέρα εκείνης του Ἀ-
γίου Στεφάνου, πάντοτε όμως όλεθρία
δι' αυτήν, όπως ήτο. Η Μακεδονία
μὲν άπέμενε, όλοσχερῶς, ή Βουλγαρία
όμως και ή Ἀνατολική Ρωμυλία, όνο-
μαστικῶς, υπό τον έλεγχον αυτής. Η
ναγκάσθη προς τούτους ν' άναγνωρίσῃ την
τελείαν άνεξαρτησίαν της Ρωμουνίας,
Σερβίας και του Μαυροβουνίου, να ιδῇ
δὲ μειουμένους τους Εύρωπαϊκούς αυτής
έληθυσμούς, από 17 ή 18 εκατομμύρια
εις 6 εκατομμύρια μόνον. Προτού συ-
νέλθῃ τὸ εν Βερολίνο Συνέδριον ή Με-
γάλη Βρετανία άπέστειλεν από τον Σουλ-
τάνον τὸ δικαίωμα της κατοχής της Κύ-
πρου, επί τῷ ανταλλάγματι νέας έγγυ-
σεως διά τὰς άπομεινάσας τη Τουρκία
κτήσεις εν Μικρῇ Ἀσίᾳ.

Επὶ τριάκοντα έτη αι Τουρκικαί ύ-
ποθέσεις έβαινον κατά τον συνήθη αὐ-
τών ροὺν. Αι άνησυχία των Μακεδόνων
και αι παθήσεις των Ἀρμενίων ήγειραν
ζητήματα, άπανα από καιρού εις καιρόν
ήπείλουν μίαν διεθνή σύρραξιν, κατά τὸ
έτος δὲ 1897 ή Ἑλλάς έπεχείρησε πό-
λεμον, άποβάντα οὐχί έπωφελη δι' αὐ-
τήν, κατά του Σουλτάνου, προς άπελευ-
θέρωσιν της Κρήτης. Αι ύποσχεθεϊσαι
υπό της Τουρκίας μεταρρυθμίσεις δέν
έξετελέσθησαν. Μεθ' όλα δέ ταύτα αι ύ-
φιστάμεναι άντιζηλαί μεταξύ των Δυ-
τικῶν Δυνάμεων ήμπόδισαν την μεσο-
λάβησιν των.

Επῆλθεν εν τούτοις κατά τὸ έτος 1908
έν γεγονός τὸ οποίον μετέβαλεν άρδην
την εν Κωνσταντινουπόλει θέσιν των
πραγμάτων, προσδῶσαν εις τὸ Ἀνατο-
λικόν ζήτημα μίαν νέαν και έπιφοβον δ-
ψιν. Τὸ γεγονός τούτο ήτο ή έπελθούσα
ταχεία, όρμητική και εθνωική επανάστα-
σις ή επικήρυθεϊσα υπό των Νεο Τούρ-
κων και ήτις έγκαθίδρυσε τὸ συνταγμα-
τικόν πολιτευμα εν Τουρκία. Τὸ επανα-
στατικόν κόμμα είχε στρατολογηθῇ από
τὰς τάξεις των έλευθέρων φρονούγων
Τούρκων, εκ των οποίων πολλοί έξων έ-
ξόριστοι εν τη άλλοδαπή κυρίως εν Πα-
ρισίοις, και αϊτινες είχαν μελετήσει σο-
βαρῶς πὸς θὰ ήδύναντο να ζήσωσιν
άσφαλῶς εις Τουρκικὰς χώρας.

Πρόδρομα.—Εις τὸ υπ' αριθ.
φύλλον 210, στήλη Β', στίχος 44, αντί
Κλήρου, γράφει Κάλιφου.
[Επεται τὸ τέλος] Φρ. Καρρέρ

Σ. Φ.—Ενεκα πολλῆς συσσωρευθεί-
σης ύλης, θὰ δημοσιεύσωμεν τὸ τέλος
της ώραιας πραγματείας του κ. Καρρέρ,
εις τὸ έπόμενον.

ΕΖΑΝΩΦΕΛΗ

ΕΖΑΝΟΡΗΕΛΕ

Φάρμακον αλάνθαστον κατά των έ-
γωδών πυρετών [θέρεμς], έγκριμμένον
από τὸ Ἰταλικόν και Ἑλληνικόν Ἱα-
τροσυνέδριον.

Μόνον ή Θεσσαλία έξοδεύει 10,
000 κυτία κατ' έτος και οι άσθε-
νείς εύρίσκουν την σωτηρίαν των.

Εύρίσκεται εις όλα τὰ φαρμακεία.
Γενικοί άντιπρόσωποι δι' όλην την Ἑλ-
Φ. Φραγκέττη και Σα
Αθήναι

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΜΟΙΡΑ

(Ιατροῦ—Μικροβιολόγου)

(Υγειονομικὸν Ἐπιθεωρητοῦ)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ. Οδὸς Κάνιγγος 17

Εκτελούνται επιστημονικῶς
άνάλυσεις: Αίματος, Πτυέλων, Ούρων,
Έκκριμάτων, Έξιδρωμάτων, Γάλακτος,
Υδατος, Γαστρικου Χυμου κτλ. κτλ.

Ορροδιαγνωστικαί: Τύφου, Με-
λταιου, Φυματώσεως.

Διάγνωσης τελεία της Συφιλίδος διά
της μεθόδου του Wassermann, των έχι-
νοκοκκικών μολύνσεων διά της μεθόδου
του Weinberg, της έγκυμοσύνης από
των πρώτων αυτής ήμερῶν διά της με-
θόδου του Abder-Falden.

Ιδιαίτερον τμήμα παρυσκευῆς αὐτεμ-
βολίων (Wright).

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ άπό παλαιά και
οικίας του κ. Δ. Μοίρα, 210, τὸς
κρησολαστείον αυτοῦ, οδὸς «Κωνσταν-
τίνου του Ἐλευθερίου», και
περιέχουσα πέντε ώραια εύρετα δωμάτια,
αὐλήν, τάρταρον, μίαν πύλιν και
φρέαρ. Πληροφορία παρὰ τῷ ιδίῳ ιδιο-
κτῇ.

ΜΕΙΟΔΟΤΙΚΗ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑ

Ο διευθυντής του Α' δημοτικού
σχολείου των άρρέων γνωρίζει τοῖς
ένδιαφερομένοις, ότι από της 9ης
π. μ. ώρας της 31ης Ἰανουαρίου
1916 ήμεραν Κυριακήν, θὰ ενεργη-
θῇ εν τῷ ιδίῳ Ἐκπαιδευτηρίῳ, συμ-
φώνως τῇ υπ' αριθ. 32 διακηρύξει
του κ. Ἐπιθεωρητοῦ των Δημοτικῶν
σχολείων Ζακύνθου, επαναληπτική
δημοπρασία προς μίσθωσιν ιδιωτι-
κού οικήματος διά διδασκῆριον.

Καλεῖ δὲ πάντα βουλόμενον, όπως
μετάσχη ταύτης άυτοπροσώπως ή διά
νομίμου πληρεξουσίου. Πληροφορί-
αι παρέχονται υπό του Διευθυντοῦ
του σχολείου και του κ. Ἐπιθεω-
ρητοῦ.

Εν Ζακύνθῳ τῇ 22α Ἰανουαρίου 1916

[Εκ του Γραφείου].

ΔΥΣΠΕΨΙΑ ΘΕΡΑΠΕΥΘΕΙΣΑ

Ο στόμαχος εῖνε τὸ όργανον όπερ
μᾶς επιτρέπει να επανορθώσωμεν κατ'
εκάστην την φθοράν των δυνάμεών μας.
Εῖνε άποδεδειγμένον, ότι άφ' ής σιγ-
μῆς ο στόμαχος παύσῃ να λειτουργῇ κα-
λῶς, ο οργανισμός δολοκλήρος εύρίσκεται
εις δυσάρεστον θέσιν. Τότε εῖνε άνάγκη
να ύποβοηθήσωμεν τον σπασμὸν
αυτοῦ αρχίζοντες άμέσως την διά των
Καταποτίων Πινκ θεραπείαν. Ηθεραπεία
των καταποτίων Πινκ εῖνε άπαραίτητος διότι
τά καταποτία ταῦτα άναζωογονοῦν, εξα-
γγιλζουν και ένδυνάμυνον τὸ αίμα. Η
θεραπεία αυτή εῖνε τοσοῦτον μάλλον επι-
βεβλημένη, καθόσον ή λειτουργία των
όργάνων χαλαροῦται όταν τὸ αίμα δέν
εῖνε πλέον ικανόν να τὰ τροφοδοτήσῃ.

Η διά των Καταποτίων Πινκ θερο-
πεία υπήρξε λίαν συντελεστική διά την
άποκατάστασιν της ύγείας του κ. Ιωάν-
νου Καλόρουμα, χρυσοχόου εν Χανίοις
της Κρήτης. Ἰδου δὲ τί γράφει:

«Τὰ Καταποτία Πινκ μ' έθεράπευσαν
τελείως. Από τινος καιρού υπέφερον
πολύ εκ του στομάχου. Δέν ήδυνάμην
πλέον να χωνεύω την έλαχίστην τροφήν.
Εκτός δὲ τούτου είχαν έμέτους, ναυτία
σεις και εξόγκωσιν του στομάχου. Με-
τεχειρίσθην πλείστα φάρμακα, αλλά άνευ
του παραμικροῦ άποτελέσματος. Εν τού-
τοις δέν άπηλίσθην. Εσκέφθην ότι ὕ-
σως τὰ Καταποτία Πινκ πράξουν, τι δέν
ήδυνήθησαν να έπιτίχουν τά άλλα φάρ-
μακα Εχρησιμοποίησα λοιπόν τὰ Κα-
ταποτία Πινκ και πρίγματι έθεραπεύθην
θωρακίως. Ἦδη τρώγω με μεγάλην ο-
ρεξιν και χωνεύω άνευ της έλαχίστης έ-
νοχλήσεως.»

Αφ' ής ήμέρας άρχισῃ τις την χορίαν
των Καταποτίων Πινκ ή ύγεία αυξάνει,
αι χωνεύσεις τακτοποιοῦνται και ή γενική
κατάστασις βελτιόυται.

Πωλόνται πρὸς 3.80 τὸ κυτίον ή δρ.
21 τὰ 6 κυτία εις άπαντα τὰ φαρμακεία.
Γενικοί άντιπρόσωποι Δαμαλάς και
Σια εν Πειραιεί.

Αποφεύγετε τὰς άπομειμήσεις.

Τὰ γνήσια καταποτία Πινκ φέρουν έ-
ξωθεν του κυτίου ταινίαν άναγράφουσαν
την τιμήν αυτών, τὰ κύρια συστατικά
της σκευασίας των και τὸ όνομα των
Γεν. Αντιπροσώπων Δαμαλά και Σιας,
έσωθεν δὲ την έδηλίαν της χρήσεως έλ-
ληνική.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ άπό παλαιά και
οικίας του κ. Δ. Μοίρα, 210, τὸς
κρησολαστείον αυτοῦ, οδὸς «Κωνσταν-
τίνου του Ἐλευθερίου», και
περιέχουσα πέντε ώραια εύρετα δωμάτια,
αὐλήν, τάρταρον, μίαν πύλιν και
φρέαρ. Πληροφορία παρὰ τῷ ιδίῳ ιδιο-
κτῇ.

ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ

Λαϊκά παραδόσεις έδημιούργησαν τους ήμιθέους της αρχαιότητας δια την άρε-
την του κάλλους του Γένους. Αι αυ-
ται παραδόσεις διέσπειραν την ψήμην
ετι εκ τινος παραφύδους του Ταυγέτου,
ανεπήδησε γελαστή και μάγος ή Νε-
ράιδα ή τεκοῦσα τὸ Γενάρχην Μαυρομι-
χάλην.

Τὼν Ἀντικυθάρων ὁ Ἐφῆθος ἐσυμ-
βόλισεν ἐπιτυχῶς τοῦ ἀρχαίου κάλλους
τὰς γραμμάς, αἵτινες ἐξεδιπλώθησαν κα-
τόπιν εἰς τοῦ Παρθενῶνος τὰς ἀναλογί-
ας καὶ εἰς τὴν ἔκφρασιν τῆς δρμῆς
τῆς Νίκης τοῦ Παιωνίου.

Ἀριστεποῦς ὄντως γενεᾶς ἀπόγονος
πετιμημένος ἦν ὁ ἡγεμονίδης ὁ ἄρτι ἀ-
ναπαυθεὶς εἰς τὴν γῆν τῆς Ἀττικῆς
Κυριακούλης Μαυρομιχάλης. Ἐδογμα-
τίσθη κάποτε εἰς τὴν ὑπάρξιν πολιτισμοῦ
ἀληθῆς καὶ νὰ ἐξαρθῶσιν εἰς περιωπὴν
τὰ ἔθνη, ἀνάγκη νὰ προὑπάρξῃ διάπλασις
σωματικῆς, ἀναγκαίως ἐπερχομένης εἴτα
τῆς διανοητικῆς τοιαύτης. Ἐν προκειμέ-
νῳ ὁ πολιτισμὸς τῆς Σπάρτης συνεδυά-
σθη θαυμασίως μετὰ τὴν Φαναριωτικὴν εὐ-
γένειαν τῶν μεγάλων Διεργητῶν καὶ
ἡγεμόνων τῆς Μολδοβλαχίας.

Οἱ ὁπαδοὶ τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν δὲν
εἶνε οἱ καταλλήλοισι καὶ ἐνδεειγμένοι
ὅπως ἐξυμνῶσι τὸ ἔργον τῶν ἡγετῶν
αὐτῶν. Οἱ κριτικοὶ καὶ οἱ ἱστορικοὶ ἐπι-
θέτουσι μετὰ θάνατον τῆς ὑστεροφημίας
τὴν σφραγίδα. Καὶ πῶς εἶνε δυνατόν νὰ
μὴ κριθῇ εὐμενῶς καὶ νὰ μὴ θαυματοῦ-
σθῇ ὁ ἐγκωμιαζόμενος, ἀφ' οὗ καὶ εἰς τὸν
ἐγκωμιάζοντα ἀναγκαίως ἀνήκει μία
πτυχὴ ἐκ τῆς ἀλογίτης τῆς δόξης τοῦ
ἐγκωμιαζομένου. Ἡ ἐθνικὴ συνείδησις
ἐπιβάλλει τὸν σεβασμὸν ἀφ' ἐαυτῆς καὶ
ὁρμεμφύτως γεραίρεται ἡ μνήμη τῶν
ἀνδρῶν τῆς περιωπῆς τοῦ Κυριακούλη
Μαυρομιχάλη.

Τὸ ἔργον τὸ πολιτικὸν τοῦ θανόντος
πρωθυπουργοῦ τῆς μετεπαναστατικῆς πε-
ριόδου, ἀληθῶς θὰ κριθῇ βραδύτερον.
Τὸ ἔργον εἶνε μέγα. Ἡ ἐπιβολὴ τοῦ ὑπε-
ρόχου θανόντος καὶ τὸ κύρος Ἐκείνου
καὶ τοῦ ἤθους ἡ εὐγένεια ἡ ἀπαράμιλλος
καὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἰσχυροῦ ἡ δύ-
ναμις, ἐκράτουν τῆς πολιτείας τὸ ἄρμα
καὶ δὲν ἐξωθήθη κατὰ κρημνὸν ὡς πάν-
τοτε σχεδὸν συμβαίνει εἰς παρεμφερεῖς
περιπτώσεις. Τίνων θυσιῶν τίμημα ὑπῆρ-
ξεν ἡ πρωθυπουργία ἐκείνη ἡ παρασχού-
σα τὰς μεγαλειότητας τῆς Ἐθνικῆς ὑπηρε-
σίας, πάσης ἄλλης τοιαύτης, ἀπὸ τῆς
ἀναγεννήσεως τῆς ἐθνικῆς, θὰ ἀναγράψῃ
ὄντως ὁ μέλλων ἐθνικὸς ἱστορικός. Ἀν ἡ
ἀρχὴ τότε δὲν ἤθελε περιέλθῃ εἰς χεῖ-
ρας τοῦ σφύροντος καὶ ἐνδοτικοῦ, ἀλλ' ἀ-
κάμπτος καὶ ἐπιδητικὸς πρωθυπουργοῦ,
τὰ πράγματα ἤθελον ἀπολήξῃ ἄλλως,
οἱ δὲ πρωταῖτιοι τοῦ κινήματος δὲν ἤ-
θελον τύχει τῆς συγγνώμης τῆς χώρας.
Τὰς συνεπείας ἀφρόνων διασείσεων τῶν
θεμελίων τῶν Χωρῶν εἰς τὰ ἀρτιπαγῆ
μάλιστα Κράτῃ ἀλγεινότερον αἰσθάνον-
ται οἱ μεταγενέστεροι. Ἡ ἔργασία ἡ Νο-
μοθετικὴ τῆς περιόδου ἐκείνης θὰ παρα-
μείνῃ ἀφθιτον ἐγκαλλώπισμα εἰς τὰ ἡμέ-
τερα πολιτικὰ χρονικά. Ἀγνοοῦσιν οἱ
πολλοὶ τὸ μαρτύριον ὅπερ ὑπέστη ὁ πο-
λὺς πρωθυπουργὸς κατὰ τὴν περίοδον
ἐκείνην ἥτις ἐξύφανεν ἀνεπαίσθητος τὰς
κατόπιν ἐλληνικὰς Δόξας. Ἡ ἀνατεθείσα
ἐν τῇ ἐπιτολῇ ἤχθη εἰς πέρας.

Οἱ προχέτως γράφων τὰς γραμμάς
παύσαντες νὰ ἴδῃ τὸν τότε πρῶ-
θυπουργὸν κατὰ τὴν ἐσπέραν ἔλθον αἱ
ἐπὶ τοῦ «Ἀθήρων» διαπραγματεύσεις,
ἀποπνιγνὰ ἀπὸ χαρὰν, μετὰ μίαν γαλήνην
ἡμετέραν χιμμένην εἰς τὴν Δωρικὴν φυ-
λαγνῶν ὁμοίαν ἐν ἡμετέρῃ ἀνακτορεῖα δα-
ματωμένοι εἰς τὰς καλὰς τοῦ πέντου
τοῦς ἐλληνικοὺς ναυτικοὺς θιασάβους οὗς
τὸ σῆμας κατήγαγε. Τὰς σφύμας ἴσως
ἐκείνης ἀνεμνήσκετο ἐν τῇ ἐπεράστῃ με-
τριοφροσύνῃ τοῦ ὁ πατριώτης ἐκείνος εἰς
ἐγλύναιεν τὴν ὕπνον ὑπερεξήκοντα προ-

γόνων ἐθνικῶν προμάχων, πεσόντων κα-
τὰ τὸν ἀγῶνα εἰς ὅλα τὰ σημεῖα τῆς
Ἑλληνικῆς πατρίδος.

Ἐν τῇ ἐθνικῇ Συνεδρίῳ ὁ Κυριακού-
λης Μαυρομιχάλης δὲν ἦτο μόνον ὁ πο-
λιτευτῆς, ὁ βουλευτῆς, ὁ ὑπουργὸς καὶ
πρωθυπουργὸς, ἀλλ' ἦτο ὁ σεμνὸς ἱερουρ-
γὸς, ὁ λευκοχίτων λειτουργὸς τοῦ Μεγά-
λου ναοῦ τῆς πολιτείας, ὁ κατὰ πάντα
ἄθικτος, ὁ κατανόων καὶ συναισθανό-
μενος πλήρως τὰς εὐθύνas καὶ τὰς ἐθνι-
κάς ὑποχρεώσεις, ἀνευ ἐπιδείξεων καὶ
θορύβου. Ἐν τῇ αἴκῃ δὲ ἐν ἐκάλυνε
τὴν τε ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα περικαλλῆς
σύνευνος ἐκ τοῦ μεγάλου Οἴκου τῶν Ρώ-

μα, αὐταδέλφῃ τοῦ ἑτέρου ἐν πᾶσι συ-
ναθλήτοῦ Ἀλεξάνδρου Ρώμα, ἐν τῇ
αἴκῃ λέγω ἐκείνῳ ἐν ᾧ παρήδρευ-
ον αἱ Χάριτες καὶ αἱ Μοῦσαι ἀνεμι-
νήσκετό τις ἄκων τὰς περιγραφὰς τῶν
ἀρχαιοκλίτων τοῦ Ἱεροῦ παλατίου καὶ
τῶν θαλάμων τῶν Βλαχερνῶν.

Ἑλλήνες πολιτευταὶ διδαχθῆτε ἐκ τῆς
εὐγενικῆς πολιτικῆς ἱστορίας τοῦ ἄρτι ἀ-
πελθόντος πολιτευτοῦ καὶ κύψατε ἵνα ἀ-
νέλθῃτε ὑψηλότεροι. Γονατίσατε πρὸ τοῦ
νεοσκαρῶς τοῦτου τάφου ἵνα ἐγερθῇτε
πλέον ὑπερήφανοι καὶ ὑψημέτεροι.

Δ. Ἀμπελοράβδης

ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΘΕΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

Τὴν προσεχῇ Κυριακὴν 31 Ἰα-
νουαρίου ὁ Ἱεροκλῆς κ. Δωρό-
θεος Παλλαδινὸς θὰ ὁμιλήσῃ ἐν
τῷ Ἱερῷ Ναῷ τῆς Ἀγίας Πα-
ρασκευῆς Ποχάλεως.

ΟΙ ΔΙΔΟΞΙΜΟΙ

Τὸ 14 Στρατολογικὸν Γραφεῖον
διὰ τῆς ἐπ' ἀριθμὸν 1292 τῆς 27
Ἰανουαρίου, παραγγέλλει ὅπως καὶ
οἱ διαθέσιμοι, οἱ κατέχοντες ἀτομι-
κὰ βιβλία, πρέπει νὰ ἐφοδιασθῶ-
σι μετὰ πιστοποιητικὸν τοῦ ἀνωτέρου
Στρατολογικοῦ Γραφεῖου.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΣΥΣΤΑΣΙΣ

Ἰδιαίτερος συνιστῶμεν τὸ σημερινὸν
ἄρθρον, τοῦ ὑπὸ ἀστερίσκου κρυπτομέ-
νου καλλιστῆ Ἐπιστήμονος. Εἶνε μὲ πό-
νον πολὺν γραμμένον καὶ θίγει καὶ ἀ-
ληθείας, τὰς ὁποίας οἱ ἀρμόδιοι ὀφεί-
λουν νὰ λάβουν ὑπὸ σπουδαίαν ἐποψιν.
Ὁ ἀρθρογράφος μεταξὺ ἄλλων σημείων
θίγει καὶ τὸ ζήτημα τοῦ εἰσπραθέντος
χορηματικοῦ ποσοῦ ὑπὲρ τῶν οἰσμο-
πλήκτων συμπολιτῶν μας. Ἄν καὶ ἔχῃ
τοῦτο ἐναντιότην καὶ ἐφ' ἡμῶν, κατὰ
καιρὸς καὶ κατὰ διαφόρους περιστάσεις,
ἐν τοῦτοις γινώσκωμεν, ὅτι τὸ ποσὸν
τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν νὰ θιγῇ διότι
ἔχει ἀποφασισθῇ, ὅπως ἐξεδυνήθη δι' ἄλ-
λην τοπικὴν ἀνάγκην, πιθανῶς ὀλιγώτε-
ρον ἄμεσον τῆς ἀναφοινόμενης ἡδὴ
Πείνης, περὶ τῆς ὁποίας τοσοῦτον χρι-
στιανικῶς καὶ φιλανθρωπικῶς ὁμλεῖ ὁ
ἀρθρογράφος τοῦ «Προσέξαι»!

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΑΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν 24
τρέχοντος ἐγένοντο αἱ ἀρχαιρεσίαι
τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου καὶ ἐξε-
λέγησαν οἱ διὰ πέμπτην φορὰν ἐκλε-
γέντες καὶ διὰ παμψηφίας Πρόε-
δρος ὁ κ. Ἀντ. Μπαμπάκος, ἀντι-
πρόεδρος ὁ κ. Ἰω. Χαροκόπος, γραμ-
ματεὺς ὁ κ. Ἰωάν. Κ. Μαρόπουλος,
διὰ πλειονοψηφίας δὲ τῶν παρευρε-
θέντων μελῶν, ὁ κ. Ἡλ. Χαχαμό-
πουλος ὡς Ταμίας, ὁ κ. Νικόλ. Σ.
Δαμῖρης σύμβουλος τοῦ ἐξαγωγικοῦ
Ἐμπορίου, ὁ κ. Ἰω. Ν. Φιλώτης
σύμβουλος τῆς Βιομηχανίας καὶ οἱ
κ. κ. Γεώργιος Δόντος, Κ. Παυλό-
πουλος καὶ Ἀντώνιος Ι. Σκούρτας
τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Ἐμπορίου.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΕΝ ΘΑΛΑΣΣΗ

Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, αἰεὶς ἐκ τῆς
χωρίου Λιθακιά εἶρον ὀπισθεν τῆς νη-
σίδος Πελοῦς ἡ κιβώτιον ἐσφηνωμένον,
ὑπὸ τῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης, πε-

ρίεον ἀρκετὰς φιάλας Ὀξυγονοῦ
Ὑδατος τοῦ ἐν Λονδίῳ Ἐργοστασίῳ
«Burgoyne Burbidges & Co». Βεβαίως,
τὴν προέλευσιν θὰ εἶχεν τῶν βυθισθέν-
των ἀγγλικῶν πλοίων.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΑΪΚΗΝ

Τὸ ἐσπέρας τῆς π. Κυριακῆς αἱ
αἰθουσαὶ τῆς Λαϊκῆς Σχολῆς ἦσαν
ἀπὸ ἐνωρὸς κατὰμεστοὶ πλήθους. Κυ-
ριαὶ πλείους εἶχον συγκεντρωθῇ
ἐκεῖ, ἀπειροὶ δὲ προσελθόντες μετὰ
τὴν 7ην ἀπῆλθον, μὴ δυνήθέντες νὰ
εἰσελθῶσιν, ὡς ἐκ τῆς πλημμύρας
τοῦ λαοῦ, τοῦ διψῶντος ν' ἀκού-
σῃ, νὰ ὠφεληθῇ, καὶ νὰ μάθῃ
τι. Ὁ κ. Δάσκης, τοῦ ὁποίου τὴν
ὥραν ὁμιλίαν δημοσιεύομεν εἰς
ἄλλην θέσιν, ἔχειροκροτήθῃ ζωη-
ρότατα ὑπὸ τοῦ πλήθους, τοῦ ὁποί-
ου τὴν προσοχὴν ἐφελευσεν ἐπὶ
εἴκοσι λεπτὰ τῆς ὥρας, ἀμείωτον καὶ
ἀδιάπτωτον.

Η ΑΙΣΧΡΟΚΕΡΔΕΙΑ

Ὑπάρχει νόμος περὶ αἰσχροκερδείας,
νομιζόμεν, ψηφισθεὶς ἐπὶ κ. Βενιζέλου,
ὅστις ἐπέφερε καλλίστα ἀποτελέσματα καὶ
ἀνεγαίτησεν. ἐφ' ὅς ν' ἦτο δυνατόν, τὰς
αἰσχροκερδεῖς τίσεις αἰσχροκερδῶν τιμῶν,
πρὸς βῆρος τῆς ἐλπίς καὶ κοινωνίας.
Ἡδὴ, ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης κ.
Ράλλης, διὰ νομοθετήματός του, θὰ πα-
τάξῃ βαρύτερον ἐπὶ τὴν αἰσχροκερδεῖαν,
ἥτις, πράγματι, ὑπερῷωσε τὴν κεφα-
λήν καὶ ἀπειλεῖ νὰ ἀποροφῇ πᾶσαν
ἐκμῆδα τοῦ πτωχοῦ καὶ δυσφοροῦντος λα-
οῦ ἐκ τῆς δημιουργηθείσης αἰσχροκερ-
δείας.

ΠΙΝΑΚΕΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΕΩΣ

Ὁ κ. Νομάρχης δι' ἐγγράφου τοῦ
πρὸς τὸν κ. Δήμαρχον ζητεῖ ὅπως ἀπο-
σταλῶσι πρὸς τὸν ἐνταῦθα ἐπαρχικὸν
ταμίαν ὑπὸ τῶν προέδρων τῶν Ἐπιτρο-
πῶν τῆς περιθάλψεως οἱ ἐντοπι πινάκες
μετὰ τῶν ὀνομάτων τῶν δικαιοῦμένων
περιθάλψεως ἀπὸρων οἰκογενειῶν Ἐπι-
στράτων. Ἐντοπι ἔμως τοιοῦτοι κατὰ
λογοὶ δὲν ὑπάρχουν, ζητηθέντες, εἰς τὴν
ἐνταῦθα Νομαρχίαν, ὡς πληροφαιρέθη.

ΜΑΚΕΛΕΙΟ

Εἰς τὰς 8 Πύλας τοῦ ἑνὸς τῶν
ὑποδικονατῶν ἐκείνων ἐκείνων ἐκείνων
ὁδῶν 400 τοιοῦτοι ὑποκατάδοι, μά-
χαται ἐξήσυχον, πτωχοὶ καὶ ἀ-
ρίστροφα ἐγροιστοὶ ὄντες, καὶ
τὸ ἀλληλομαχάρισμα καὶ τὸ ἀλλη-
λοπυροβόλημα ἔδωκε καὶ ἐπῆρε. Καὶ
ἐπὶ τὰ θύματα ἔπεσαν κατὰ τὴν μά-

χην ἐκείνην. Καὶ ἐρωτᾷ μετ' ἀπο-
ρίας ὁ «Νεολόγος» ποῦ εὐρέθησαν
τὰ ἀναριθμητὰ ἐκεῖνα φονικά ὄπλα.
Καὶ ἀποδίδει τὴν εὐθύνην τῆς αἰ-
ματοχυσίας εἰς τοὺς ἀρμοδίους, οἱ
ὁποῖοι ὀλίγον ἴσως φροντίζουν διὰ
τέτοια μικρὰ πράγματα, διὰ νὰ φα-
νῇ κατακτάδα πλεονακίᾳ ἡ κυβερνη-
τικὴ πρόνοια διὰ τὸ Κράτος.

ΜΙΚΡΑ ΤΟΠΙΚΑ

— Τὸ Τριφύδιον ἄρχεται τὸ προσεχὲς
Σάββατον, 30 Ἰαν. ναίου.

— Διὰ τελευταίαν φορὰν παρατάθη ἡ
προθεσμία τῶν μήτω στρατευθέντων μέ-
χρι τῆς 15ης Φεβρ. ναίου ἔ. ἔ.

— Μετὰ τὴν προθεσίμην ταύτην οἱ
μὴ ἐφοδιασμένοι διὰ τῶν κανονισμένων
πιστοποιητικῶν θὰ συλλαβάνωνται.

— Καὶ θὰ καταιστανῶνται ἀνευ ἄλλης
διατυπώσεως εἰς τὸν στρατόν.

— Αἱ εἰσπράξεις τοῦ καπνοκοπτηρίου
μας κατὰ τὸ 1913 ἀνῆλθον εἰς 91.533:
70 δραχ., αἱ δὲ τοῦ 1914 εἰς 70.193:
30.

— Τοῦ λήξαντος ἐτους 1915 εἰς 47.
732:50 δρα.

— Καταπληκτικῇ, τῶντι, δ ἀπορρά.

— Ὀλίγοις ψωμί, καὶ νὰ εἰσίσκε-
ται, τῶντι ἀπὸ δύο ἐβδομίδων ὁ κο-
σμάκης.

— Καμνὴ δὲ δύναμις οὕτε ἀνθρωπί-
νη οὕτε οὐράνιος, πρὸς τὸ παρὸν, δὲν
εἶνε δυνατόν νὰ μεταβάλλῃ τὸ μαῦρον εἰς
ἄσπρον.

— Συγκοινωνία κατὰ δεκαήμερον καὶ
σῶνα.

— Εἶνε σήμερον Πέμπτη καὶ ἡ ἀλλη-
λογραμία τοῦ κόσμου, εἰσίσκειται πρὸ
τοῦτο, ἐκείνη εἰς τὸ ἀκρίβειον.

— Καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχεν ὁ κ. Σαμῆας
εἰς τὴν Ζάκυνθον, τὰς ἀθηναϊκὰς καὶ τὰς
Πατρινὰς ἐφημερίδας θὰ τὰς διαβάς, μεν
κάθε ὁκτώ.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΙΝΗΣΙΣ

— Ἀνεχώρησεν οἰκογενειακῶς εἰς Ἀ-
θήνας, ὁ ἱατρός κ. Ἰωάννης Βαρδινῆς.

— Ἐπανήλθεν ἐξ Ἀθηνῶν ἡ κυρία
Ἄννα Κ. Ρουσσιάνου.

— Ἐπανήλθεν ἐξ Ἀθηνῶν ὁ κ. Ἀν-
τώνιος Βαρδινῆς, φαρμακοποιὸς οἰκο-
γενειακῶς.

— Ἐπανήλθεν ἐκ Πειραιῶς ὁ κ. Νι-
κόλαος Βουτσινᾶς μετὰ τῆς κυρίας του.

— Συγχαίρομεν τὸν κ. Σπυρίδωνα
Ζίζαν Δαλώτην διὰ τὴν ὑπὸ τῶν καθη-
γητῶν τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πα-
νεπιστημίου δοθεῖσαν αὐτῷ ἀδειαν πρὸς
ἐξάσκησιν τοῦ ἱατρικοῦ ἐπαγγέλματος
του. Εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐξαρθῇ, εἰτι ὁ
κ. Δαλώτης ὑπηρετεῖ πρὸ πολλοῦ ἐν τῇ
στρατῇ, καὶ μόνον ἐλιγνόμερον ἀδειαν
ἔλαβεν, ὅπως, παρουσιασθῇ ἐνώπιον τῶν
καθηγητῶν του καὶ ὑποστῇ ἐξετάσεις πρὸς
ἀπόκτησιν τῆς ἀδείας του ταύτης.

— Εἰς τὸν «Φιλελεύθερον» Ἀθηνῶν
ἐδημοσιεύθη ὥρατον ἐπιστημονικὸν ἄρ-
θρον τοῦ κ. Διονυσίου Π. Καλογερο-
πούλου, υἱοῦ τοῦ φίλου κ. Παν. Καλο-
γεροπούλου, διευθυντοῦ τῆς Βιβλιοθήκης
τῆς Βουλῆς καὶ προέδρου τοῦ ἐν Ἀθή-
ναις Συλλόγου «Ἁγίος Διονύσιος», ὑπὸ
τὸν τίτλον «Ἀρχαὶ καὶ Σχηματισμοὶ τῆς
Βυζαντινῆς Τέχνης», τοῦ ὁποίου συνι-
στῶμεν θερμῶς τὴν ἀνάγνωσιν.

— Τὸ ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ κ. Ἀνδρέου
Μαρτζώκη ἀπαγγελθὲν ἐν τῇ Λαϊκῇ
Σχολῇ ποίημα «Στὴν Εἰκόνα τοῦ
Ἰωάννου δημοσιεύσεται ἐν ταῖς

«Μελέταις»
— Ὁ ἀνδοπαλῆς Διονύσιος Δημη-
τρίου πλέκει τὴν φαντασίαν αὐτοῦ καὶ
κατασκευάζει κομρὰς ἀνδοπαλῆς εἰς
τὴν ἀνδοπαλίαν αὐτοῦ, ἐναντι Φαρμακείου
κ. Ἰωάννου.

Τύποις Δημ. Ν. Κοντογιώργα